

Jordloppor – kan vi klara vårrapsen utan betning?

Anders Lindgren
anders.lindgren@jordbruksverket.se
070-662 18 85

Lösningar...

- Lär känna din skadegörare
- Torrt och varmt väder – var beredd!
- Avstånd till övervintringsplatser (?)
- Förvirra – ”dölja” rapsgrödan, locka till annan plats (?)
- Naturliga fiender!
- Tolerans (?)
- Rybs växer ofta lite snabbare – växer från angrepp
- Hybrider tåligare/mer robusta

- Odlingsteknik – bra etablering (hur och när, sådjup, bearbetning, radavstånd)
- Spridning och rörelse i fält påverkas av olika etablerings- och bearbetningsmetoder
- Rätt gödsling
- Nya betningsmetoder kommer (?)
- Avstå odling (?)

Vågrandig jordloppa

Svart jordloppa
(*P. atra*)

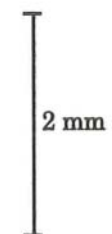
Kornjordloppa
(*P. vittula*)

Vågrandig jordloppa
(*P. undulata*)

Krokrandig jordloppa
(*P. striolata*)

Källa: Faktablad om växtskydd – Jordbruk 45J,
<http://www.biolib.cz/en/taxon/id11925/> Fotograf: Miroslav Deml

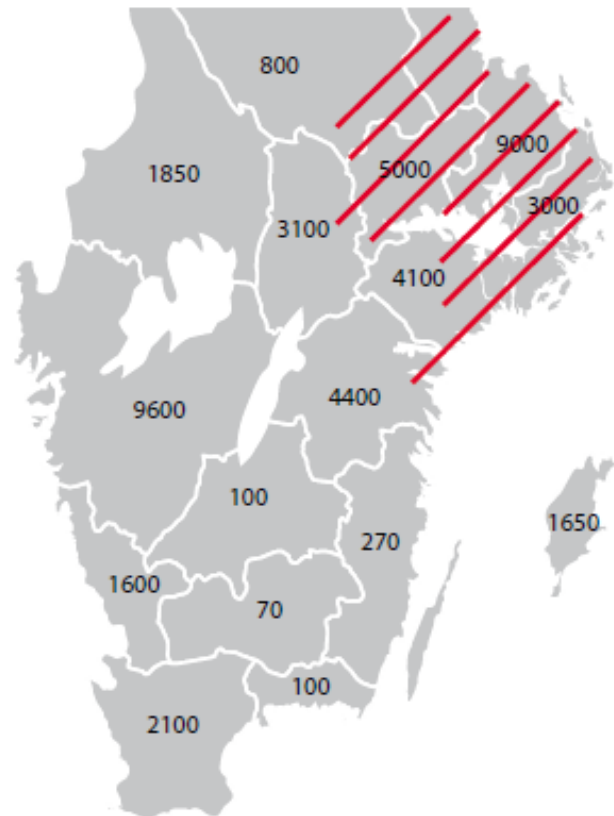
Skador

- Lägre plantor
- Långsammare mognad
- Lägre skörd
- Högre klorofyllhalt
- Plantbortfall

- Spridda gnagskador värre – större skadad yta
- Samlas i grupp – aggregerar – utnyttjar värdväxten bättre
- Rybs växer ofta lite snabbare – växer från angrepp
- Hybrider något tåligare

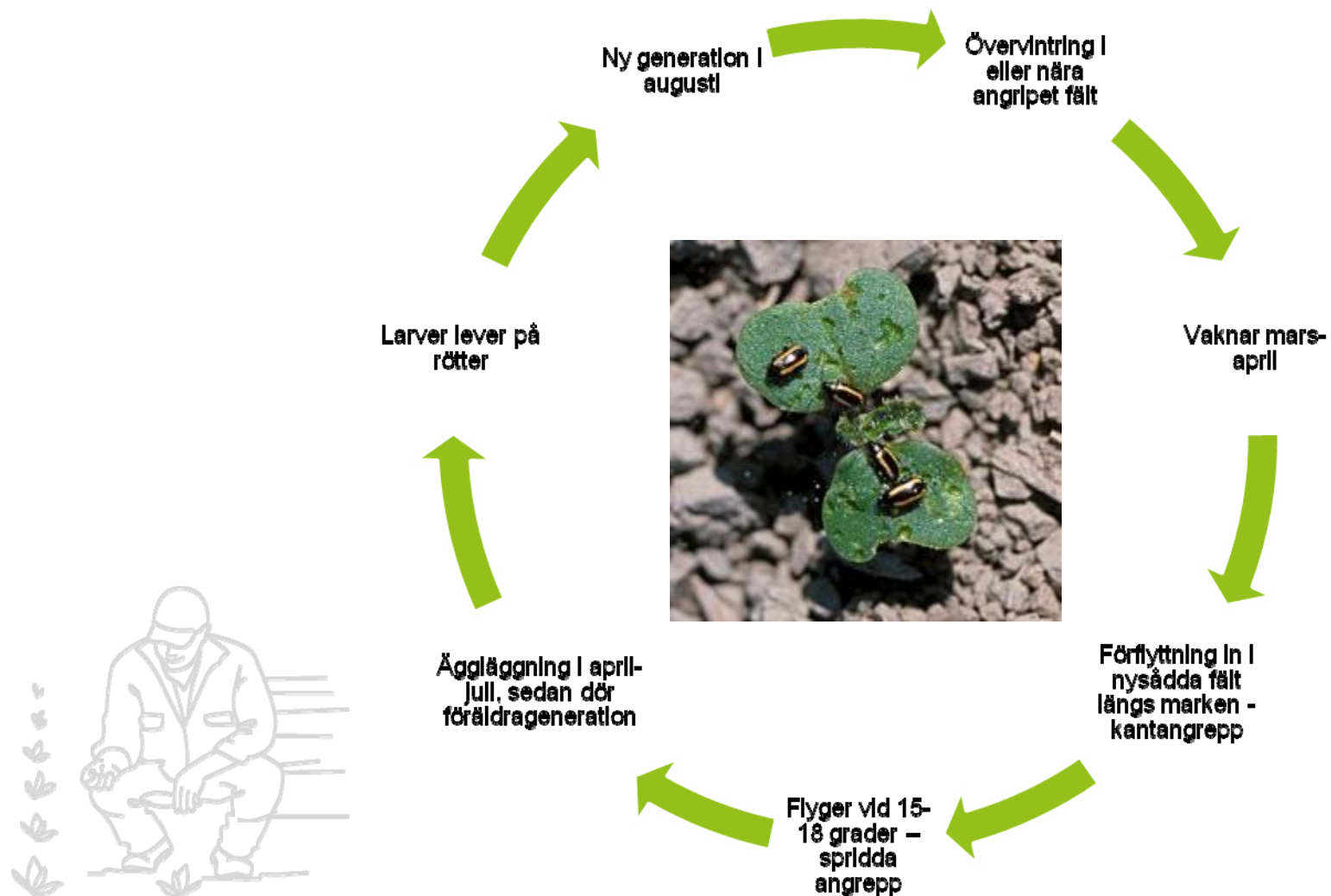

Störst risk för jordloppor i öst

Källa: Svensk Frötidning 6/13

Livscykel jordloppor – en generation/år

1-10 %

Bekämpningströskel jordloppor

11-30 %

- utgår från gnagskador/angripen bladyta
- mer än 30 % av hjärtbladens yta
- hämmad tillväxt p.g.a. torka/värme
- angreppen kan komma mycket snabbt!

31-60 %

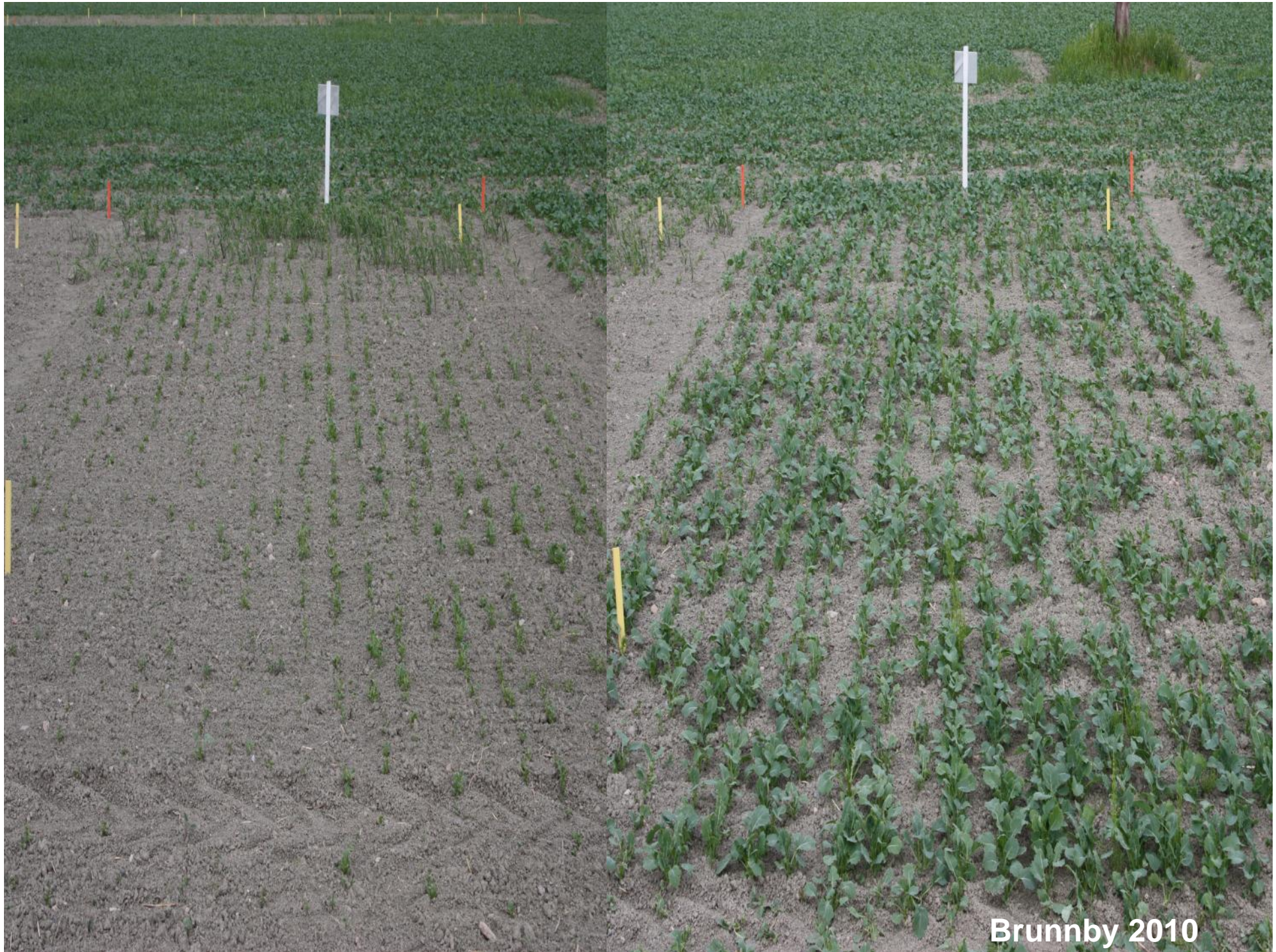
- undvik ogräsbekämpning!

> 60 %

Små skador 2013 trots torrt och varmt

Brunnby 2010

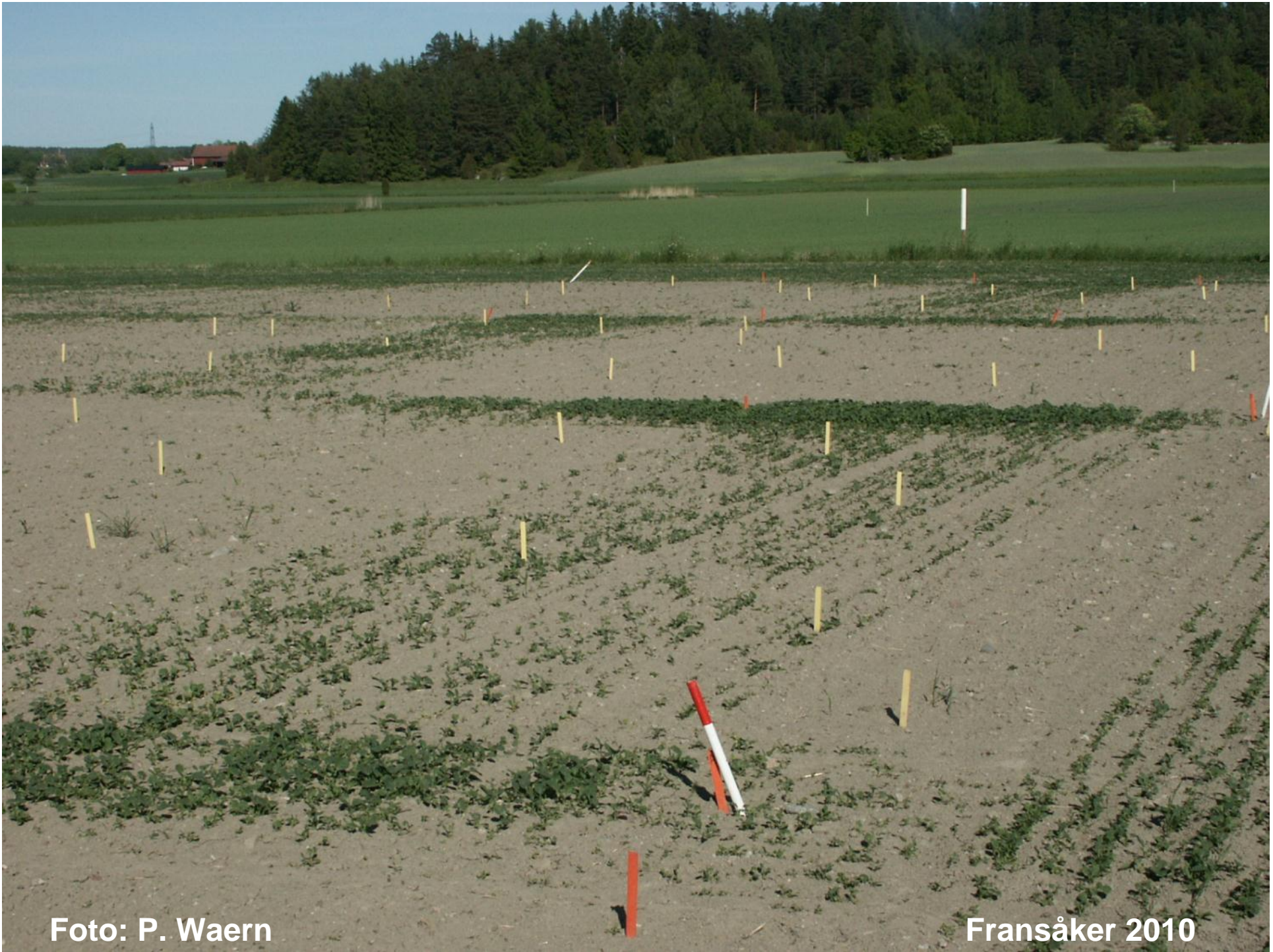

Foto: P. Waern

Fransåker 2010

Fransåker 2004-06-02

Obetat + Decis

Obetat

Betat + Decis

Foto: P Waern

Betning mot jordloppor i vårraps L11-5000, 4 försök 2005

	Utsäde, kg/ha	Skörd, kg/ha	Plantor, st/m ²	Angr. hjärtbladyta
Obetat	7	1 750	202	26
Obetat	10	+120	282	19
Chinook	7	+180	242	16
Cruiser	7	+140	218	13
Elado	7	+300	250	8
LSD		172		

Betning mot jordloppor i vårraps L11-5000, 1 försök 2005

	Utsäde, kg/ha	Skörd, kg/ha	Plantor , st/m ²	Angr. hjärtbladyta
Obetat	7	1 360	232	39
Obetat	10	+270	264	31
Obetat+Decis	7	+310	192	36
Chinook	7	+280	256	8,5
Chinook+Decis	7	+480	280	6,4
Cruiser	7	+460	264	4,7
Cruiser+Karate	7	+650	248	3,9
Elado	7	+690	288	3,4
LSD		298		

Betning mot jordloppor i vårraps L11-1036, 4 försök 2010

	Skörd, kg/ha	Variation, kg/ha	Angr. hjärtbladyta
Obetat	445	100-1254	54
Chinook	+448	132-1492	19
Modesto	+888	445-1896	4
Elado	+1050	540-2103	3
Cruiser	+941	498-2029	5
LSD	531		15,9

Jordloppeförsök 2013 (Svensk Raps)

3 st. parcellförsök – Vassunda (Knivsta), Märsta och Örsundsbro
Obeh.

Chinook FS 200 (neonik. + pyr)

Elado FS 480 (neonik.)

Cruiser OSR (neonik.)

Force 20 CS (pyr.)

1 st. storparcellförsök – Vassunda

150 pl./m² obetat

75 pl./m² + 75 pl./m² obetat+betat

300 pl./m² obetat

150 pl./m² betat

450 pl./m² obetat

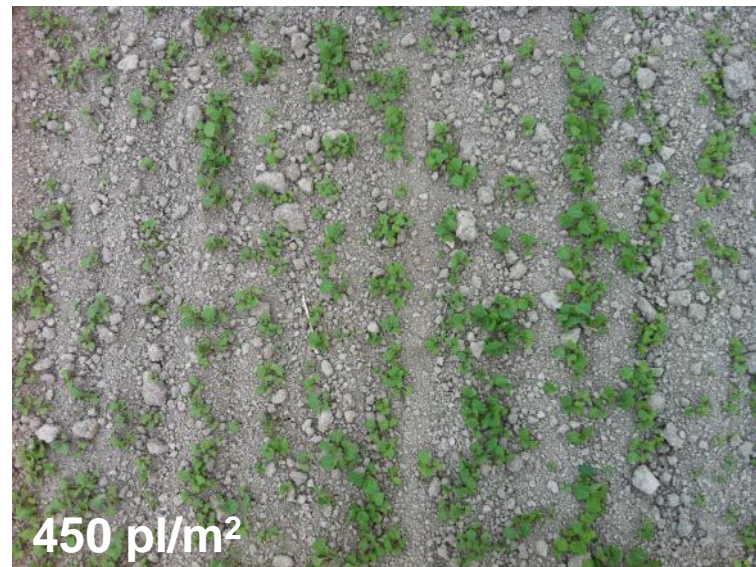

Storparcellförsök Vassunda 3 juni 2013

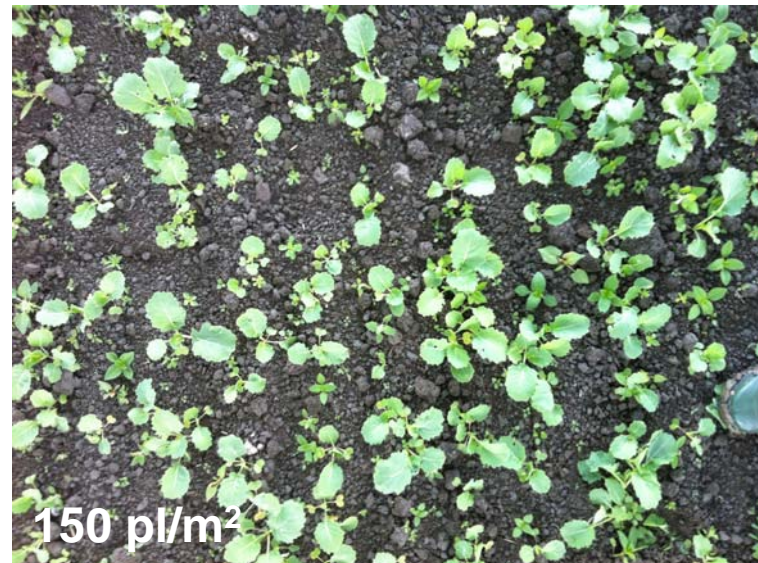
Storparcellförsök Vassunda 2013

Storparcellförsök Vassunda 3 juni 2013

Storparcellförsök Vassunda 10 juni 2013

Storparcellförsök Vassunda 3 juni 2013

Parcellförsök Vassunda 2013

Parcellförsök Märsta2013